

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 8P/276/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1616208004
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 11. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Kralovičová
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2016:1616208004.1

Uznesenie

Okresný súd Malacky, vo veci starostlivosti o maloletú I. U., nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. Rumunská republika, t. č. bytom u otca, dieťa rodičov : N. U., nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. Rumunská republika, bytom K., I. ul. č. XXX/XX a K. - S. U., nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. Rumunská republika, bytom K., I. ul. č. XXX/XX, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Maloletá I. U. , nar. XX.XX.XXXX sa dočasne zveruje do osobnej starostlivosti otca.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 22.09.2016 sa otec nariadenia neodkladného (predbežného) opatrenia, ktorým žiada o zverenie maloletej do svojej starostlivosti. Svoj návrh zdôvodnil tým, že matka maloletej požíva alkohol, necháva maloletú samu, maloletá je svedkom hádok medzi matkou a jej priateľom, v domácnosti matky často zasahujú príslušníci polície, matka zabúda vyzdvihnúť maloletú zo škôlky.

2. Súd sa oboznámil s návrhom otca, spismi tunajšieho súdu č. 8P/113/2015 a 8P/200/2016 a zistil, že účastníci sú Rumunskí štátni občania, s povolením k trvalému pobytu na území SR, sú manželia, z ich manželstva pochádza jedno maloleté dieťa - maloletá I., nar. XX.XX.XXXX v D.. Bydliskom maloletej I. a rodičov sú K., I. ul. č. XXX/XX.

3. V zmysle nariadenia rady (ES) č. 2201/2003 z 27. novembra 2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000, čl. 8, ods. 1, 2, súdy členského štátu majú právomoc vo veciach rodičovských práv a povinností k dieťaťu, ktoré má obvyklý pobyt v tomto členskom štáte v čase začatia konania.

Odsek 1 sa uplatňuje s výhradou ustanovení článkov 9, 10 a 12.

4. V zmysle čl. 9, ods.1, 2, keď sa dieťa oprávnene presťahuje z jedného členského štátu do iného členského štátu a nadobudne tam nový obvyklý pobyt, súdy členského štátu pôvodného obvyklého pobytu dieťaťa si zachovávajú, ako výnimku z článku 8, právomoc počas trojmesačného obdobia po presťahovaní vo veci zmeny rozsudku o práve styku, ktorý bol vydaný v tomto členskom štáte predtým, ako sa dieťa presťahovalo, ak nositeľ práva styku na základe rozsudku o práve styku má naďalej svoje obvyklý pobyt v členskom štáte pôvodného obvyklého pobytu dieťaťa.
Odsek 1 sa neuplatňuje, ak sa nositeľ práva styku, ktorý je uvedený v odseku 1 podrobil právomoci súdov členského štátu nového obvyklého pobytu dieťaťa účasťou na konaní pred týmito súdmi bez toho, aby namietal ich právomoc.

5. Podľa čl. 10, v prípade neoprávneného premiestnenia alebo zadržavania dieťaťa

si súdy členského štátu, v ktorom malo dieťa svoj obvyklý pobyt bezprostredne pred svojim neoprávneným premiestnením alebo zadržaním, zachovávajú právomoc, až kým dieťa nenadobudne obvyklý pobyt v inom členskom štáte a:

a) každá osoba, orgán alebo iný subjekt, ktorý vykonáva opatrovnícke právo sa zmieril s premiestnením alebo zadržaním,
alebo

b) dieťa sa zdržiavalo v tomto inom členskom štáte najmenej jeden rok po tom, ako sa osoba, orgán alebo iný subjekt, ktorý vykonáva opatrovnícke právo, dozvedel, alebo mohol dozvedieť, o mieste pobytu dieťaťa, dieťa sa usadilo v novom prostredí a je splnená najmenej jedna z týchto podmienok:

i) do jedného roka odvtedy, ako sa nositeľ opatrovníckeho práva dozvedel alebo mohol dozvedieť o mieste pobytu dieťaťa, sa nepodala žiadosť o návrat dieťaťa na príslušné orgány členského štátu, do ktorého bolo dieťa premiestnené alebo v ktorom je zadržiavané;

ii) nositeľ opatrovníckeho práva vzal späť svoju žiadosť o návrat a v lehote stanovenej v bode i) sa nepodala nová žiadosť;

iii) konanie na súde členského štátu, v ktorom malo dieťa obvyklý pobyt bezprostredne pred neoprávneným premiestnením alebo zadržaním, sa skončilo podľa článku 11 ods. 7;

iv) súdy členského štátu, v ktorom malo dieťa obvyklý pobyt bezprostredne pred neoprávneným premiestnením alebo zadržaním, vydali rozsudok o opatrovníckom práve, z ktorého nevyplýva povinnosť návratu dieťaťa.

5. V zmysle čl. 12, ods. 1, súdy členského štátu pri výkone svojej právomoci podľa článku 3, na základe návrhu na rozvod, rozluku alebo anulovanie manželstva, majú právomoc v každej veci, ktorá sa týka rodičovských práv a povinností a ktorá súvisí s týmto návrhom, ak:

a) aspoň jeden z manželov má rodičovské práva a povinnosti k dieťaťu

a

b) manželia a nositelia rodičovských práv a povinností prijali právomoc týchto súdov výslovne alebo iným jednoznačným spôsobom v čase začatia konania a ak je to v najlepšom záujme dieťaťa.

6. Z daného dôvodu, keďže maloletá Sára sa narodila na území Slovenskej republiky, kde je teda jej obvyklé miesto pobytu a vzhľadom k tomu, že obaja rodičia prijali právomoc slovenských súdov (obaja podaním návrhu na rozvod ich manželstva), tunajší súd dospel k záveru, že má právomoc a aj miestnu príslušnosť vo veci konať.

7. Zo spisu 8P/113/2015 súd zistil, že matka maloletej sa návrhom zo dňa 19.03.2015 domáhala rozvodu manželstva s otcom maloletej a s tým spojenej úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej I. na čas po rozvode manželstva rodičov; konanie bolo zastavené uznesením zo dňa 16.06.2016 pre späťvzatie návrhu navrhovateľkou, ktorá ako dôvod späťvzatia uviedla snahu s manželom obnoviť spolužitie. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 13.08.2016.

8. Dňa 13.07.2016 podal návrh na rozvod manželstva otec maloletej, konanie sa vedie pod č. 8P/200/2016, nie je doposiaľ právoplatne skončené. Otec vo svojom návrhu uvádzal, že spolužitie s matkou maloletej sa nepodarilo obnoviť, obaja rodičia zotrvali vo svojich nových partnerských vzťahoch, matka sa stala nezamestnanou, pre psychickú chorobu bola dvakrát hospitalizovaná v psychiatrickej nemocnici, požíva alkohol. Do domácnosti k otcovi sa nasťahovala jeho partnerka. Maloletá sa odsťahovala spolu so svojou matkou k priateľovi matky, navštevuje materskú školu, je zdravá. Otec je s maloletou v pravidelnom kontakte, začal matke platiť na výživu maloletej výživné vo výške 100 Eur mesačne, podieľa sa na úhrade nákladov za MŠ a kupuje jej oblečenie. Navrhol vzhľadom na obavu, že matka nezvládne starostlivosť o maloletú, zveriť túto do svojej starostlivosti.

9. Vydanie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe bezodkladnej úpravy pomerov.

10. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej CSP), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

11. Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

12. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

13. Podľa § 325 ods. 2, písm. d) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečo sa zdržala alebo niečo znášala.

14. Podľa § 329 ods. 1 prvej vety CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

15. Neodkladné opatrenia neprejudikujú práva ani jedného z účastníkov a ani práva tretích osôb a svoje opodstatnenie strácajú, keď súd poskytne ohrozeným alebo porušeným právam definitívnu ochranu preto nie sú rozhodnutiami konečnými a ich účelom je dočasná úprava pomerov účastníkov alebo zabezpečenie už existujúceho súdneho rozhodnutia.

16. Z povahy neodkladných opatrení vyplýva, že nebudú zisťované všetky skutočnosti, ktoré by mal súd inak zistené, ak by mal vo veci vydať konečné rozhodnutie.

Vydanie neodkladného opatrenia je opodstatnené vtedy, ak sa tvrdí a osvedčí, že sú tu právne vzťahy medzi účastníkmi, že tieto právne vzťahy vyžadujú dočasnú úpravu, že táto dočasná úprava je potrebná, že sa v právnych vzťahoch medzi účastníkmi nevytvorí nenávratný stav a že sa neprímeraným spôsobom nezasahuje do právnych vzťahov medzi účastníkmi a že účastník nie je obmedzený spôsobom neprímeraným povahe veci. Pri rozhodovaní o nariadení predbežného opatrenia súd skúma aj to, či návrh je prípustný z hľadiska ústavno-procesných princípov platných v civilnom procese, či je opodstatnený z hľadiska ochrany ústavou zaručených práv a slobôd, ktoré by mohli byť obmedzené, vylúčené, alebo suspendované výrokom predbežného opatrenia.

17. Súd mal preukázať, že právne vzťahy medzi účastníkmi sú; tieto nie sú doposiaľ upravené súdnym rozhodnutím. Vzhľadom k tomu, že otec uvádzal vo svojom návrhu skutočnosti, ktoré by nasvedčovali ohrozenie práva dieťaťa na riadnu starostlivosť zo strany rodiča, mal súd preukázanú aj nutnosť okamžitého zásahu do práv účastníkov (rodičov a maloletého dieťaťa).

Pri prijímaní takéhoto opatrenia, ktoré je opatrením dočasným a predbežným, prevláda požiadavka rýchlosti konania nad úplným preukázaním uplatneného nároku. Aj v konaní o neodkladnom opatrení však musí súd hodnotiť vykonané dôkazy, pritom (pri súčasnom preukázaní potreby dočasnej úpravy pomerov účastníkov) rozhodne skutočnosti, (predovšetkým nárok sám) nemusia byť spoľahlivo preukázané. K nariadeniu predbežného opatrenia stačí, ak sú tvrdené skutočnosti aspoň osvedčené, t.j. ak sa javia aspoň pravdepodobnými. Procesnú zodpovednosť v uvedenom smere nesie navrhovateľ predbežného opatrenia. V návrhu na vydanie predbežného opatrenia, podaného pred začatím konania musí byť zrejmé, čoho sa mieni navrhovateľ v budúcom konaní domáhať. Pri zisťovaní skutočností potrebných pre nariadenie predbežného opatrenia nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Neznamená to však, že predbežné opatrenie možno vydať len na základe návrhu bez osvedčenia aspoň základných skutočností potrebných pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana.

18. Otec pred podaním návrhu na vydanie neodkladného opatrenia podal návrh na rozvod svojho manželstva s matkou maloletej, v tomto návrhu zároveň v rámci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej na čas po rozvode manželstva žiadal o zverenie maloletej do svojej starostlivosti; kedy takisto uvádzal obavu zo schopnosti matky zvládnuť starostlivosť o maloletú - súd teda môže dôvodne predpokladať, že okolnosti (skutočnosti) tvrdené otcom v jeho návrhu sa aspoň čiastočne) zakladajú na pravde a mohlo by dôjsť k ohrozeniu zdravia dieťaťa.

19. Predbežné opatrenie v oblasti starostlivosti súdu o maloletých by malo byť len krátkodobým provizóriom a nie konečným rozhodnutím vo veci samej. Účelom predbežného opatrenia v konaní o výchove maloletého dieťaťa je dočasná úprava pomerov účastníkov konania, resp. ochrana potenciálneho výkonu rozhodnutia, ktorý by mohol v budúcnosti byť ohrozený. Osobitosť inštitútu spočíva v skutočnosti, že ide o súdnu úpravu, avšak pred vydaním rozhodnutia vo veci samej. Toto opatrenie má mať výnimočný charakter, v prípade rozhodnutí o výchove maloletých detí má svojim spôsobom smerovať k ich „prežitiu“.

20. V článku 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa je zakotvená zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Základným zmyslom ich starostlivosti musí pritom byť záujem dieťaťa. V zmysle článku 41 ods. 4 Ústavy SR, starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov a deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť.

21. Otec v podanom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia tvrdil, že je potrebné upraviť neodkladne pomery účastníkov.

22. V danom prípade je maloletá je v starostlivosti matky, ktorá podľa vyjadrenia otca požíva alkoholické nápoje, trpí duševnou chorobu, pre ktorú bola opakovane hospitalizovaná, zabúda maloletú v predškolskom zariadení... Na tunajšom súde sa vedie konanie o rozvod manželstva rodičov maloletej a následnú úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k dieťaťu. Súd preto považoval za nutné skúmať, či je potrebný neodkladný zásah pred rozhodnutím vo veci samej

23. Vzhľadom k tomu, že súd po vyhodnotení návrhu otca ako aj spisového materiálu týkajúceho sa účastníkov v konaní dospel k záveru, že návrh otca je dôvodný, otec dostatočne preukázal naliehavosť úpravy pomerov rodičov k dieťaťu, tomuto návrhu vyhovel.

Rozhodnutie o neodkladnom opatrení a v rámci toho o zverení maloletého dieťaťa jednému z rodičov do osobnej starostlivosti zachováva všetky rodičovské práva a povinnosti aj tomu z rodičov, ktorému maloleté dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti a je rozhodnutím dočasným - konečná úprava výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej bude vykonaná v konaní o rozvod manželstva rodičov maloletej a to po dôkladne vykonanom dokazovaní.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia uznesenia na súde, proti ktorého uzneseniu smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.